

روان‌شناسی تربیتی

مدرس : میثم عزیزآبادی

عوامل موثر در یادگیری :

۱- آمادگی :

یعنی شاگرد باید از لحاظ جسمی ، عاطفی ، عقلی ، روانی و.....
رشد کافی کرده باشد تا بتواند به خوبی یاد بگیرد و یادگیری زمانی
برایش مفید خواهد بود که از هر نظر آمادگی لازم را داشته باشد

۲- انگیزه و هدف

یادگیری معلول انگیزه‌های متفاوتی است یکی از این انگیزه‌ها که نقش مهمی در جریان یادگیری دارد **میل و رغبت** شاگرد به آموختن است یکی دیگر از عوامل ایجاد انگیزه **هدف** است .

هدف به فعالیت انسان جهت و نیرو می‌بخشد

۳- تجارب گذشته :

تجارب گذشته یعنی آمادگی شاگرد در حد وسیعی تحت تاثیر تجارب گذشته اوست.

به عبارت دیگر یادگیری جریانی است که تجارب گذشته در آن بسیار موثر است . همینطور فرد وقتی مطلب مطلبی را می آموزد که ریشه در تجارب گذشته اش داشته باشد

۴- موقعیت و محیط یادگیری

موقعیت یادگیری و محیط آن از عوامل بسیار موثر در یادگیری است محیط ممکن است فیزیکی باشد مانند نور ، هوا ، تجهیزات و امکانات آموزشی

تاثیر موقعیت و امکانات آموزشی بر هیچ فردی پوشیده نیست اما امکانات و تجهیزات بدون وجود معلم کارایی لازم را نخواهد داشت . یادگیری بدون تلاش و فعالیت و تعامل با محیط صورت نخواهد گرفت کسی که می‌خواهد یاد بگیرد باید فعالیتی متناسب با علایق و توان خود داشته باشد

۵- رابطه کل و جز :

در جریان تدریس معلم باید در حد امکان ابتدا مطالب
درسی را به صورت کل مطرح کند و پس از آن به بررسی و
تحلیل اجزا بپردازد

۶- تمرین و تکرار

تکرار و تمرین باعث می‌شود که یادگیری عمیق شود اما باید این مطلب مد نظر قرار گیرد که تمرین نباید بیش از حد طولانی و خستگی آور باشد این مطلب حائز اهمیت است که خستگی یادگیری را کاهش می‌دهد

انواع روش‌های تدریس

۱- روش سخنرانی :

روش سخنرانی در نظام‌های آموزشی سابقه طولانی دارد . ارائه مفاهیم به طور شفاهی از طرف معلم و یادگیری آنها از طریق گوش کردن و یادداشت برداشتن از طرف شاگرد اساس کار این روش را تشکیل می‌دهد

در این روش یک نوع انتقال یادگیری و رابطه ذهنی بین معلم و شاگرد ایجاد می‌شود از خصوصیات این روش **فعال بودن معلم** و **پذیرنده و غیر فعال بودن شاگرد** است

معایب استفاده از روش سخنرانی در کلاس:

محاسن :

- ۱- روش سخنرانی روش مختص کلاس‌های پرجمعیت است
- ۲- حسن دیگر این روش این است که به علت اینکه نسبت تعداد شاگرد معلم ممکن است خیلی زیاد باشد روشی بسیار ارزان است

معایب روش سخنرانی :

- ۱- در روش سخنرانی به علت اینکه معلم متکلم وحده است شاگردان چندان فعال نیستند
- ۲- فقط از حس شنوایی استفاده می شود
- ۳- قدرت تکلم شاگرد چندان تقویت نمی شود
- ۴- تفاوت های فردی در آنان منظور نمی گردد

۲- روش پرسش و پاسخ

پرسش و پاسخ روشی است که معلم به وسیله آن شاگرد را به تفکر درباره مفهومی جدید یا بیان مطلبی تشویق می‌کند در این روش شاگرد تلاش می‌کند با کوشش‌های ذهنی از معلوم به مجهول حرکت بکند این روش را روش سقراطی نیز گفته‌اند

در روش پرسش و پاسخ معلم با طرح سوال‌های برنامه‌ریزی شده فعالیت ذهنی شاگردان را در مسیر مطالب و مفاهیم جدید قرار می‌دهد و آن را هدایت می‌کند تا خودشان به کشف مفاهیم جدید توفیق یابند

محاسن روش پرسش و پاسخ :

- ۱- موجب تقویت اعتماد نفس در شاگردان می شود
- ۲- منجر به ایجاد علاقه و تقویت تفکر خلاق در شاگرد می گردد
- ۳- استدلال و قدرت اظهار نظر شاگردان را تقویت می کند
- ۴- شاگردان را به شرکت در بحث تشویق می کند
- ۵- انگیزه مطالعه و تحقیق را در شاگردان افزایش می دهد

معایب روش پرسش و پاسخ :

- ۱- این روش برای کلاس‌های پرجمعیت مناسب نیست
- ۲- این روش مستلزم هدف‌های مشخص و صرف وقت بسیار است
- ۳- در صورت عدم تسلط و مهارت معلم ممکن است به پراکندگی و انحراف بحث بینجامد
- ۴- در همه دروس قابل اجرا نیست

روش نمایشی :

روش نمایشی بر مشاهده و دیدن استوار است در این روش افراد مهارت‌های خاصی را از طریق دیدن فرا می‌گیرند و معلم طرز کاربرد وسیله‌ای یا چگونگی ساختن یک شی را نشان می‌دهد

روش گردش علمی :

گردش علمی گامی برای مطالعه جامعه است که با توجه به هدف‌های معین آموزشی از طرف معلم و شاگرد طراحی و تنظیم می‌شود

روش بحث گروهی

روش بحث گروهی گفتگویی سنجیده و منظم درباره موضوعی خاص که مورد علاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث است

روش بحث گروهی برای کلاس‌هایی قابل اجراست که جمعیتی بین ۶ تا ۲۰ نفر داشته باشند در صورت بالا بودن جمعیت کلاس باید آنها را به گروه‌های کوچکتر تقسیم کرد یا از روش‌های دیگر استفاده نمود

روش آزمایشی یا آزمایشگاهی :

اساس این روش بر اصول **یادگیری اکتشافی** استوار است به این معنی که در این روش مستقیماً چیزی آموزش داده نمی‌شود بلکه موقعیت و شرایطی فراهم می‌شود تا شاگردان خود از طریق آزمایش به پژوهش بپردازند و جواب مسئله را کشف کنند